

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0520U100218

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-06-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Андрусишина Ірина Миколаївна

2. Andrusyshyna Iryna Mykolaiyvna

Кваліфікація: к. б. н., 14.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 14.02.01

Назва наукової спеціальності: Гігієна

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 16-06-2020

Спеціальність за освітою: біологія

Місце роботи здобувача: Державна установа "Інститут медицини праці імені Ю.І.Кундієва Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 22946309

Місцезнаходження: вул. Саксаганського, 75, м. Київ, Київська обл., 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.554.01

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут медицини праці імені Ю.І.Кундієва Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 22946309

Місцезнаходження: вул. Саксаганського, 75, м. Київ, Київська обл., 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут медицини праці імені Ю.І.Кундієва Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 22946309

Місцезнаходження: вул. Саксаганського, 75, м. Київ, Київська обл., 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.33.37

Тема дисертації:

1. Гігієнічна оцінка впливу металів на ендокринну систему як техногенних факторів малої інтенсивності
2. The hygienic evaluation of the impact of metals on the endocrine system as low-dose anthropogenic factors

Реферат:

1. Дисертація присвячена актуальній проблемі профілактичної медицини, яка стосується комплексної гігієнічної та екологічної оцінки особливостей дії металів на ендокринну систему працюючих та населення, вивченню процесів адаптації організму на молекулярному, клітинному та системному рівнях та обґрунтуванню оптимальних рівнів вмісту металів (Ag, Al, Cr, Mn) у біологічних середовищах, удосконаленню методичних підходів до патогенезу, діагностики та оцінки ризику. Виявлено закономірності формування оптимальних рівнів вмісту металів у біологічних середовищах організму людини; встановлено пріоритетні маркери експозиції та гігієнічні детермінанти ендокринного здоров'я людини в умовах мультифакторного техногенного забруднення довкілля; обґрунтовано диференційований підхід для проведення ранньої клінічної діагностики порушень ендокринної системи працюючих з урахуванням територіальних, статеві-вікових, фізіологічних і патологічних особливостей організму, ступеня порушень мікроелементного статусу.

Ключові слова: метали, гігієнічна оцінка умов праці працюючих, біологічні середовища, референтні значення, адаптація, ендокринна система, професійний ризик

2. The thesis is devoted to the topical issue in the area of occupational medicine concerning the complex hygienic and environmental assessment of specific characteristics of metal impact on the endocrine system in workers and general population, examination of adaptation processes at molecular, cellular and system levels as well as the justification of optimal metal levels (Ag, Al, Cr, Mn) in biological media, and the improvement of methodological approaches to pathogenesis, diagnostics and assessment of risk. The obtained results allowed to justify metal concentrations in biological media for Ag, Al, Mn and Cr exposure which met the acceptable level of the health risk according to criteria of endocrine functional changes. It was established that the content of microelements in biological media examined in a number of cases corresponded to their minimum physiological levels (Pb, Zn, Cd, Mg, Se), optimal levels (Mn, Fe, Cu, Ni, Ca) and maximum physiological levels (As and Al). Optimal blood levels are 0.2 mg/l (Al), 0.02 mg/l (Ag), 0.02 mg/l (Cr) and 0.038 mg/l (Mn); optimal hair levels are 5.2 mkg/g (Al), 0.03 mkg/g (Ag), 0.80 mkg/g (Cr) and 0.45 mkg/g (Mn) and when they are exceeded, the surrounding environment is considered to be an increased risk environment in the context of exposition to these metals. The conducted research allowed to expand the methodological approaches to complex hygienic and environmental assessment of metal effect on the development of endocrine pathology; the methodological approaches were expanded concerning methods and means for diagnostics and prognosis of disturbance in microelemental status, evaluation of endocrine capacity in general population and workers using the set of invasive and non-invasive analytical procedures (multi-element analysis of hair, nails, blood serum, whole blood, urine, saliva); optimal levels of these metals in human biological media were justified and evaluation of environment-associated risk of endocrine disorders in man was performed; the method for biological monitoring of metals was introduced into clinical and sanitary and hygienic practice. Thus, in the thesis, the topical scientific research issue was addressed: the consistent patterns in optimal metal levels in human biological media were determined; the primary markers of exposure and hygienic determinants of healthy human endocrine system in the context of multi-factorial anthropogenic environmental pollution were established; the differential approach to early clinical diagnostics of endocrine disorders in workers taking into account territorial, sex- and age-related, physiological and pathological patient profile, category and severity of microelemental status disturbance was justified. Key words: metals, hygienic evaluation of working, biological media, reference values, adaptation, endocrine system, occupational risk

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Трахтенберг Ісаак Михайлович
2. Trachtenberg Isaak Mikhailovich

Кваліфікація: д. мед. н., 14.02.01**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:****Код за ЄДРПОУ:****Місцезнаходження:****Форма власності:****Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Трахтенберг Ісаак Михайлович
2. Трахтенберг Ісаак Михайлович

Кваліфікація:**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:****Код за ЄДРПОУ:****Місцезнаходження:****Форма власності:****Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів****Офіційні опоненти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Пихтеева Олена Гераклітівна
2. Pykhteeva Olena Heraklitivna

Кваліфікація: д. б. н., 14.01.00**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:**

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Резніков Олександр Григорович

2. Reznikov Oleksandr H.

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.14

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ерстенюк Анна Михайлівна

2. Erstenyuk Anna Mikhailivna

Кваліфікація: д. б. н., 14.01.00

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пихтеева Олена Гераклітівна

2. Pykhiteeva OLena Heraklitivna

Кваліфікація: д. б. н., 14.01.00

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Резніков Олександр Григорович

2. Reznikov Oleksandr H.

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.14

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Басанець Анжела Володимирівна

2. Basanets Anzhela V.

Кваліфікація: д. мед. н., 14.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Дмитруха Наталія Миколаївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Чернюк Володимир Іванович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.